

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20271 - Història de l'Urbanisme
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20271 - Història de l'Urbanisme
Crèdits	2,4 de presencials (60 hores) 3,6 de no presencials (90 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 2S (Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Miquel Àngel Capellà Galmés ma.capella@uib.es	10:00	11:00	Dilluns	01/09/2016	24/07/2017	BF-07
	16:00	17:00	Dimecres	01/09/2016	01/02/2017	BF-07
	18:00	19:00	Dimarts	01/02/2017	24/07/2017	BF-07

Contextualització

L'assignatura 20271 - Història de l'Urbanisme forma part del Mòdul M1 (Coneixements de la Història de l'Art general universal com a procés complex, obert i discontinu a partir de la compartimentació del temps històric en unitats constituïdes per èpoques de diferent durada), en concret de l'apartat Història de l'Art en àmbits temàtics i territorials específics.

L'assignatura planteja la Història de l'Art com Història de la ciutat. Tot i la diversitat de línies interpretatives que es poden aplicar a la Història de la ciutat, són cinc els eixos d'anàlisi preferents:

- La ciutat analitzada com una forma: les relacions entre la morfologia urbana, la tipologia edificatòria i els monuments.
- La ciutat analitzada com un procés: la creació, creixement, consolidació, transformacions i destruccions. Les ciutats de nova planta.
- La ciutat analitzada com un fenomen perceptible: enfocaments i lectures.
- La ciutat analitzada pels seus coetanis: els viatgers descriuen i viuen.

Requisits

No hi ha requisits essencials ni recomanables.

Competències

Aquesta matèria té el propòsit de contribuir a l'adquisició de les competències que s'indiquen a continuació, les quals formen part del conjunt de competències establertes en el pla d'estudis del títol de grau d'Història de l'Art:

Específiques

- * CE1 – Competències fonamentals (coneixement disciplinari). Consciència crítica de les coordenades espai i temps (diacronia i sincronia) i dels límits i les interrelacions geogràfiques i culturals de la Història de l'Art.
- * CE3 – Competències fonamentals (coneixement disciplinari). Visió diacrònica regional i completa dels fenòmens artístics territorials.
- * CE4 – Competències fonamentals (coneixement disciplinari). Coneixements particulars i optatius de la Història de l'Art.

Genèriques

- * CG2 – Capacitat de comunicació oral i escrita a l'hora de transmetre el coneixement adquirit.
- * CG6 – Capacitat de reconèixer la creativitat i els valors estètics.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- TEORIA I METODOLOGIA DE LA FORMA URBANA

BLOC A. LA CIUTAT A L'ANTIGUITAT

Tema 1. La ciutat grega

Tema 2. La ciutat romana

Tema 3. La ciutat tardoromana i la transició a l'edat mitjana

BLOC B. LA CIUTAT A L'EDAT MITJANA

Tema 1. La ciutat a l'alta edat mitjana

Tema 2. El món islàmic

Tema 3. La baixa edat mitjana

BLOC C. LA CIUTAT A L'EDAT MODERNA

Tema 1. La ciutat en el període renaixentista

Tema 2. La ciutat en el barroc

Tema 3. La ciutat a la Il·lustració

BLOC D. LA CIUTAT A L'EDAT CONTEMPORÀNIA

Tema 1. La ciutat en el s. XIX

Tema 2. La ciutat en el s. XX

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial (o autònom) previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar els continguts i avaluar les competències establertes anteriorment.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball de l'alumnat, l'assignatura forma part del projecte Campus Extens, centrat en l'ensenyament flexible i a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a la docència universitària. Així, mitjançant la plataforma de teleeducació Moodle l'alumne tindrà a la seva disposició una comunicació en línia i a distància amb el professor, un calendari amb notícies d'interès, documents electrònics, enllaços a Internet i propostes de pràctiques de treball autònom individual.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, el professor establirà els fonaments teòrics que composen la matèria. A més, es donarà informació per a cada tema de tipus bibliogràfic, sobre el mètode de treball i el material que haurà d'utilitzar l'alumnat per preparar de forma autònoma determinats continguts.	36
Classes pràctiques	Classes pràctiques	Grup mitjà (M)	Comentari de lectures, anàlisi de la forma urbana i metodologia de recerca (Taller d'escriptura: s'aportarà informació específica a començament del semestre). Es treballaran punts específics de cada un dels quatre blocs temàtics. Sortides de camp: visita a Pollentia, Centre històric de Palma... Es realitzaran tres qüestionaris online (Campus extens)	20
Avaluació	Examen final	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen final en el període d'avaluació complementària, que serà recuperable durant l'avaluació extraordinària (final de juny). Tendrà una durada de 2 hores. Format de la prova: anàlisi de la forma urbana, seguint el format de preguntes de resposta llarga o desenvolupament.	2
Avaluació	Examen parcial	Grup gran (G)	Es realitzarà un examen parcial a la meitat del semestre, que serà recuperable durant l'avaluació extraordinària (final de juny). Tendrà una durada de 2 hores. Format de la prova: anàlisi de la forma urbana, seguint el format de preguntes de resposta llarga o desenvolupament.	2

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Cas d'estudi_Imatges	La tasca se centrarà en l'anàlisi formal i iconogràfica d'un cas d'estudi (ciutat, casa, elements urbans...) seleccionat per l'alumnat entre la matèria treballada a les classes teòriques dels blocs temàtics A, B i C. El lliurament es realitzarà en les dates fixades al cronograma i a través de l'eina Tasca de Campus Extens. Es proporcionarà a l'alumnat un guió orientatiu (finalitat, requisits, extensió màxima...).	15
Estudi i treball autònom individual	Cas d'estudi_text	El text seguirà el format d'article acadèmic explicat al Taller d'escriptura que es realitzarà en les classes pràctiques (4 hores). L'extensió màxima serà de 8 pàgines, més portada i bibliografia. Es facilitarà un guió per a la seva realització. El tema tractat ha de ser necessàriament el mateix que l'analitzat al Cas d'estudi_imatges. Recuperable a l'avaluació extraordinària.	25
Estudi i treball autònom individual	Preparació dels temes	Després de l'exposició per part del professor a les classes magistrals, les classes pràctiques i els seminaris o tallers, l'alumnat haurà d'elaborar una part del temari que el professor fixarà a mesura que avanci el quadrimestre. Per facilitar aquesta tasca, s'indicarà, per a cada tema, la bibliografia que s'ha de consultar per aprofundir en la matèria. L'alumne ha de descarregar-se i analitzar els materials en format pdf i altres de la pàgina de Campus Extens en les dates de publicació	40
Estudi i treball autònom individual	Resolució de pràctiques individuals	A Campus Extens es proposaran activitats pràctiques de treball individual, que consistiran en diversos qüestionaris de resposta breu, centrats en la identificació i caracterització d'obres visualitzades. Les solucions estaran a disposició de l'alumnat una vegada finalitzada cada tasca.	10

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes per a l'assignatura seran valorades mitjançant l'aplicació d'una sèrie de procediments d'avaluació. A la taula del present apartat es descriu per a cada procediment, la tipologia, els criteris d'avaluació i el seu pes en la qualificació de l'assignatura.

L'assignatura té **qualificacions mínimes** en algunes de les activitats avaluatives. Cal tenir en compte l'article 26.7 del Reglament acadèmic: "En cas que un alumne obtingui per aplicació matemàtica dels pesos dels elements d'avaluació un resultat de 5 o superior però no superi l'assignatura perquè no ha obtingut la qualificació exigida en algun dels elements validadors, és a dir, els que són condició necessària per superar l'assignatura, la qualificació global que obtindrà serà un 4,5" (FOU 429, 11822 ACORD NORMATIU del dia 18 de març de 2016 pel qual es modifica l'Acord normatiu 10959/2014, de 18 de març, pel qual s'aprova el Reglament acadèmic de la Universitat).

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20271 - Història de l'Urbanisme
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

L'**itinerari B** no exclou la presencialitat, però pot suposar una menor assistència. Excepte casos excepcionals, l'estudiant haurà de sol·licitar acollir-se a l'itinerari B durant els primers quinze dies d'inici de l'assignatura i es formalitzarà mitjançant un contracte pedagògic. Condicions per sol·licitar l'itinerari alternatiu:

1. Estar treballant amb una mitjana de dedicació equivalent, com a mínim, a la meitat de la durada màxima de la jornada ordinària de treball. Això s'ha d'acreditar amb un contracte de treball en vigor o un nomenament administratiu; alternativament es poden aportar altres documents que provin l'activitat actual, com els justificants de cotització en qualsevol règim de la Seguretat Social.
2. Estar afectat per una discapacitat física, sensorial o psíquica, en un grau igual o superior al 33 per cent, que és el que estableix la normativa que regula la reserva de places per a l'accés a la Universitat d'estudiants amb necessitats educatives especials. El grau de discapacitat s'ha d'acreditar mitjançant el certificat emès per l'organisme competent per al seu reconeixement.
3. Tenir 45 anys o més en la data d'inici del curs acadèmic.
4. Estar en situació de protecció a la família o haver de tenir cura de persones dependents.
5. Trobar-se en altres situacions extraordinàries que l'òrgan competent valori com a determinants per poder acollir-se a l'itinerari B.

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Comentari de lectures, anàlisi de la forma urbana i metodologia de recerca (Taller d'escriptura: s'aportará informació específica a començament del semestre). Es treballaran punts específics de cada un dels quatre blocs temàtics. Sortides de camp: visita a Pollentia, Centre històric de Palma... Es realitzaran tres qüestionaris online (Campus extens)
Criteris d'avaluació	Participació activa de l'alumnat
Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A	
Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B	

Examen final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen final en el període d'avaluació complementària, que serà recuperable durant l'avaluació extraordinària (final de juny). Tindrà una durada de 2 hores. Format de la prova: anàlisi de la forma urbana, seguint el format de preguntes de resposta llarga o desenvolupament.
Criteris d'avaluació	Ordre i claredat expositiva. Capacitat de relació i síntesi. Adequació a la pregunta formulada. Exactitud dels resultats obtinguts. Utilització del vocabulari específic.
Recuperable a l'avaluació extraordinària.	
Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 2	
Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 2.5	

Examen parcial

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Es realitzarà un examen parcial a la meitat del semestre, que serà recuperable durant l'avaluació extraordinària (final de juny). Tindrà una durada de 2 hores. Format de la prova: anàlisi de la forma urbana, seguint el format de preguntes de resposta llarga o desenvolupament.
Criteris d'avaluació	Ordre i claredat expositiva. Capacitat de relació i síntesi. Adequació a la pregunta formulada. Exactitud dels resultats obtinguts. Utilització del vocabulari específic. Recuperable a l'avaluació extraordinària.

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 0.8

Cas d'estudi _Imatges

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	La tasca se centrarà en l'anàlisi formal i iconogràfica d'un cas d'estudi (ciutat, casa, elements urbans...) seleccionat per l'alumnat entre la matèria treballada a les classes teòriques dels blocs temàtics A, B i C. El lliurament es realitzarà en les dates fixades al cronograma i a través de l'eina Tasca de Campus Extens. Es proporcionarà a l'alumnat un guió orientatiu (finalitat, requisits, extensió màxima...).
Criteris d'avaluació	Ordre i claredat expositiva. Capacitat de relació i síntesi. Adequació al guió facilitat. Exactitud dels resultats obtinguts. Ús de la bibliografia general i específica de la matèria. Utilització del vocabulari específic. Faltes d'ortografia. Recuperable a l'avaluació extraordinària.

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B

Cas d'estudi _text

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	El text seguirà el format d'article acadèmic explicat al Taller d'escriptura que es realitzarà en les classes pràctiques (4 hores). L'extensió màxima serà de 8 pàgines, més portada i bibliografia. Es facilitarà un guió per a la seva realització. El tema tractat ha de ser necessàriament el mateix que l'analitzat al Cas d'estudi _imatges. Recuperable a l'avaluació extraordinària.
Criteris d'avaluació	Ordre i claredat expositiva. Capacitat de relació i síntesi. Adequació al guió facilitat. Exactitud dels resultats obtinguts. Ús de la bibliografia general i específica de la matèria. Utilització del vocabulari específic. Faltes d'ortografia.

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 1

Percentatge de la qualificació final: 20% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

La bibliografia es complementarà amb seleccions d'obres per a cada un dels blocs temàtics.

Bibliografia bàsica

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20271 - Història de l'Urbanisme
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

CALABI, Donatella, *La città del primo Rinascimento*, Roma/Bari, Editori Laterza, 2001.
CONFORTI, Claudia, *La città del tardo Rinascimento*, Roma/Bari, Laterza, 2013.
CURCIO, Giovanna, *La città del Settecento*, Roma/Bari, Editori Laterza, 2008.
GROHMANN, Alberto, *La città medievale*, Roma/Bari, Editori Laterza, 2012.
MORACHIELLO, Paolo, *La città greca*, Roma/Bari, Editori Laterza, 2003.
PESCO, Danielle del; HOPKINS, Andrew, *La città del Seicento*, Roma/Bari, Editori Laterza, 2014.
SECCHI, Bernardo, *La città del ventesimo secolo*, Roma/Bari, Editori Laterza, 2001.
ZANKER, Paul, *La città romana*, Roma/Bari, Editori Laterza, 2013.
ZUCCONI, Guido, *La città dell'Ottocento*, Roma/Bari, Editori Laterza, 2001.

Bibliografia complementària

OBRES GENERALS

BACON, Edmund N., *Design of Cities*, London, Thames and Hudson, 1975.
(**) BENEVOLO, Leonardo, *Diseño de la ciudad*, Barcelona, Gustavo Gili, 1978.
BENEVOLO, Leonardo, *La ciudad europea*, Barcelona, Crítica, 1993.
BRAUNFELS, Wolfgang, *Urbanismo occidental*, Madrid, Alianza editorial, 1983.
DELFANTE, Charles, *Grande histoire de la ville. De la Mésopotamie aux États-Unis*, Paris, Armand Colin, 1997.
FUENTE, María Jesús, *Diccionario de Historia urbana y urbanismo. El lenguaje de la ciudad en el tiempo*, Madrid, Universidad Carlos III / Boletín Oficial del Estado, 1999.
GIROUARD, Mark, *Des villes et des hommes. Architecture et société*, Paris, Flammarion, 1987.
(**) KOSTOF, Spiro, *The City Shaped. Urban Patterns and Meanings Through History*, London, Thames and Hudson, 1991.
(**) KOSTOF, Spiro, *The City Assembled. The Elements of Urban Form Through History*, London, Thames and Hudson, 1992.
LIBERTO, Fabio (ed.), *Contours of the City. Interdisciplinary Perspectives on the Study of the Urban Space*, Imola, Editrice La Mandragora, 2014.
MOHOLY-NAGY, Sibil, *Urbanismo y sociedad. Historia ilustrada de la evolución de la ciudad*, Barcelona, Editorial Blume, 1970.
MORINI, Mario, *Atlante di storia dell'urbanistica. Dalla preistoria all'inizio del secolo XX*, Milano, Editore Ulrico Hoepli, 1963.
(**) MORRIS, A.E.J., *Historia de la forma urbana. Desde sus orígenes hasta la revolución industrial*, Barcelona, Gustavo Gili, 1984.
RASMUSSEN, Steen Eiler, *Architetture e città*, Milano, Gabriele Mazzotta editore, 1973.

BLOC A

CONCINA, Ennio, *La città bizantina*, Roma/Bari, Laterza, 2003.
(**) COPPA, Mario, *Storia dell'urbanistica. Le età ellenistiche*, Roma, Officina Edizioni, 1981.
(**) GRECO, Emanuele; TORELLI, Mario, *Storia dell'urbanistica. Il mondo greco*, Roma/Bari, Laterza, 1983.
(**) GRECO, Emanuele; TORELLI, Mario, *Storia dell'urbanistica. Il mondo romano*, Roma/Bari, Editori Laterza, 1988.
HALES, Shelley, *The Roman House and Social Identity*, Cambridge, Cambridge University Press, 2003.
HELLMANN, Marie-Christine, *L'architecture grecque. 3. Habitat, urbanisme et fortifications*, Paris, Picard, 2010.
HOMO, Léon, *Rome impériale et le urbanisme dans l'antiquité*, Paris, Albin Michel, 1971.
KRAUTHEIMER, Richard, *Tre capitali cristiane. Topografia e politica*, Torino, Einaudi, 1987.
MARTIN, Roland, *L'urbanisme dans la Grèce antique*, Paris, Picard, 1956.
NEVETT, Lisa C., *House and Society in the Ancient Greek World*, Cambridge, Cambridge University Press, 1999.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20271 - Història de l'Urbanisme
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

SEGAL, Arthur, *From Function to Monument. Urban Landscapes of Roman Palestine*, Syria and Provincia Arabia, Oxford, Oxbow Monograph, 1997.

STAMBAUGH, John E., *The Ancient Roman City*, Baltimore, The Johns Hopkins University Press, 1990.

BLOC B

BENITO MARTÍN, Félix, *La formación de la ciudad medieval*, Valladolid, Universidad de Valladolid, 2000.
(**) **FRANCHETTI PARDO, Vittorio**, *Historia del urbanismo. Siglos XIV y XV*, Madrid, Instituto de Estudios de Administración Local, 1985.

FUSARO, Florindo, *La città islamica*, Roma/Bari, Editori Laterza, 1984.

GARCIN, Jean-Claude (ed.), *Grandes villes méditerranéennes du monde musulman medieval*, Roma, École Française de Rome, 2000.

(**) **GUIDONI, Enrico**, *Arte e urbanistica in Toscana 1000-1315*, Roma, Bulzoni, 1988.

(**) **GUIDONI, Enrico**, *Storia dell'urbanistica. Il Duecento*, Roma/Bari, Editori Laterza, 1989.

(**) **GUIDONI, Enrico**, *Storia dell'urbanistica. Il Medioevo. Secoli VI-XII*, Roma/Bari, Editori Laterza, 1991.

HAKIM, Besim Selim, *Arabic-Islamic Cities*, London, Kegan Paul International, 1989.

HEERS, Jacques, *La ville au moyen âge en occident. Paysages, pouvoirs et conflits*, Paris, Fayard, 1990.

LAVEDAN, Pierre; HUGUENEY, Jeanne, *L'urbanisme au Moyen Âge*, Genève, Droz, 1975.

BLOC C

ARGAN, Giulio Carlo, *The Renaissance City*, New York, George Braziller, 1983.

BALLON, Hilary, *The Paris of Henri IV. Architecture and Urbanism*, New York/Cambridge, Mass./Londres, The Architectural History Foundation, The MIT Press, 1991.

BENEVOLO, Leonardo, *La città italiana nel Rinascimento*, Milano, Edizioni il Polifilo, 1990.

BONET CORREA, Antonio, *El urbanismo en España e Iberoamérica*, Madrid, Cátedra, 1991.

FRANÇA, José-Augusto, *Une ville des Lumières: La Lisbonne de Pombal*, Paris, S.E.V.P.E.N., 1965.

(**) **GUIDONI, Enrico; ANGELA, Marino**, *Historia del urbanismo. El siglo XVII*, Madrid, Instituto de Estudios de Administración Local, 1982.

(**) **GUIDONI, Enrico; ANGELA, Marino**, *Historia del urbanismo. El siglo XVI*, Madrid, Instituto de Estudios de Administración Local, 1985.

HAROUËL, Jean-Louis, *L'embellissement des villes. L'urbanisme français au XVIIIe siècle*, Picard, Paris, 1993.

LAVEDAN, Pierre et al., *L'urbanisme à l'époque moderne. XVIe-XVIIIe siècles*, Genève, Droz, 1982.

SICA, Paolo, *Antologia di urbanistica. Dal Settecento a oggi*, Roma-Bari, Editori Laterza, 1981.

(**) **SICA, Paolo**, *Historia del urbanismo. El siglo XVIII*, Madrid, Instituto de Estudios de Administración Local, 1982.

WADDY, Patricia, *Seventeenth-Century Roman Palaces, Use and the Art of the Plan*, New York/Cambridge, Mass., The architectural History Foundation/The MIT Press, 1990.

BLOC D

AYMONINO, Carlo, *Orígenes y desarrollo de la ciudad moderna*, Barcelona, Gustavo Gili, 1972.

AYMONINO, Carlo et al., *Le città capitali del XIX secolo: Parigi e Vienna*, Roma, Officina Edizioni, 1975.

CHOAY, Françoise, *The Modern City: Planning in the 19th Century*, New York, George Braziller, 1969.

GRAVAGNUOLO, Benedetto, *La progettazione urbana in Europa. 1750-1960*, Roma/Bari, Editori Laterza, 1994.

LOYER, François, *Paris XIXe siècle. L'immeuble et la rue*, Paris, Fernand Hazan, 1987.

SICA, Paolo, *Antologia di urbanistica. Dal Settecento a oggi*, Roma/Bari, Editori Laterza, 1981.

(**) **SICA, Paolo**, *Historia del urbanismo. El siglo XIX*, 2 vol., Madrid, Instituto de Estudios de Administración Local, 1981.

(**) **SICA, Paolo**, *Historia del urbanismo. El siglo XX*, Madrid, Instituto de Estudios de Administración Local, 1981.

SUTCLIFFE, Anthony (ed.), *Metropolis (1890-1940)*, London, Mansell, 1985.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	20271 - Història de l'Urbanisme
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Altres recursos

L'alumnat tindrà a la seva disposició a Campus Extens un repertori de recursos d'interès per a la seva formació, com poden ser diversos documents electrònics sobre la matèria elaborats tant pel professorat com per d'altres professionals i nombrosos enllaços a Internet.

